

Kdybych se měl pokusit zvolit pro kapitoly této knihy nějaké žánrové označení, asi bych se bez dlouhého váhání rozhodl pro pojmenování "sémiotické eseje". V té volbě by bylo současné tiché díkůvzdání Jaroslavu Kolárovi se vzpomínkou na jedno odpoledne roku 1974, kdy ve Varšavě, i vyprávěl o svém snu - projektu drobných sémiotických analýz zcela běžných, každodenních životních situací. Právě on tehdy tento termín vyslovil a mně se z odstupu zdá, že by snad docela přiléhavě i k pokusům soustředěným v této knížce. Už proto, že se spíše než k vysoké teoretické sémiotice hlásí k jakési volnější "sémiotice aplikované", že vědomě kolísají mezi odbornou studií a textem otevřeným širšímu čtenářskému okruhu.

Cílem a metodou (jak alespoň doufám) jde o "studie" - knížka usiluje postihnout mechanismy konkrétní kultury, odhalit zákony její emblematické, demytizovat její mytologii. Zainteresovanějšímu čtenáři přitom neujde, že z proudů a směrů současné sémiotiky, nauky o znakových soustavách, je tomuto snažení nejbližší Lotmanova kulturologie, shledávající právě v sémiotickém přístupu nejvhodnější klíč k analýze kultur.

Symboly, emblémy a mýty, které nás v této chvíli zajímají, však nejsou záležitostí hluboké minulosti - ještě donedávna tvořily náš svět, patřily ke kódům, se kterými jsme uměli zacházet mechanicky a bezmyšlenkovitě. Mohli jsme se proti nim bouřit, mohli jsme je (s rizikem postihu ovšem) ironizovat, ale stejně nás nepřestávaly obklopot a tvářit se mnohem víc jako přírodní danost než jako lidský výtvar.